

U g e s t r i f t

Morste Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N 18.

Løverdagen den 30te April 1859.

3de Aarg.

Indhold.

Nogle Ord om Potetessygen og Muligheden af at undgaa den. — Hvilken Behandling og Anvendelse maa ansees som den rigtige og forbedrigstigste ved de forskellige Slags Gjodning, der produceres ved Landbrug? — Inden- og udenlandse Erfaringer.

Nogle Ord om Potetessygen og Muligheden af at undgaa den.

Potetessygen raser i større eller mindre Grad hvert Aar, uden at man hidtil har fundet Midler til at standse dens Ødeleggelser. Sygdommens Natur og Gang, naar den har angrebet Poteten, hænder man vel, men om dens aarlige Oprindelse er man endnu saa lidet paa det Nene, at medens nogle lægger den i Jorden, sætte andre den i Luften, og efter andre den i selve Potetesfrøet, som til den Ende er blevet underkastet utallige Forsøgsdyrkninger.

Nedenstaende Uddrag af Mr. Langs Besvarelse af en Prisopgave over dette Emne er af Vigtighed for os, fordi de højere beliggende Kulturdele af vojt Land efter Forfatterens Fremstilling maa være i Besiddelse af Hovedbetingelsen for at undgaa Potetessygen — om den forresten kan undgaaes.

Dyrkningen af Potetes er saa let og saa produktiv i hvilken Dyrkningsmaade man end folger, at man hælden skal finde nogen Jorddyrker, som ikke aarlig har sit Potetesland.

Den gamle Dyrkningsmaade bestod i, at Jordnen lagdes ud i 3 Fod brede Senge med 2 Fods Mellemrum mellem hver Seng. Denne blev derpaa opspadet, Gjødsel spredet over den, og Poteten sat uden egentlig Orden i Sengen, hvor paa Gjødselen blev trukken rundt Froet og Jordnen fra Mellemgangene lagt ovenpaa til en Dybde af 3 Tommer. Naar Planterne saa varie 2 eller 3 Tommer høje, blev det større Ugræs lugtet op og fastet paa Sengen, som etter blev bedækket med Gangjord, og disse Arbeider gjentoges ofte flere Gange. Saal langsomt dette Arbeide ender, bliver det dog endnu ofte udført i England, og giver ganske vist mange Gold.

Derefter kommer Radsaaning eller Drillmethoden. Den bestaar i, at efterat Jordnen er vel bearbejdet, spredes Gjødselen udover Jordnen. Poteterne plantes i Rader enten med Spade eller Plog i vis Afstand, sædvanligt 12 Tommer fra hverandre og 18 til 30 Tommer mellem Drillerne og Furerne. Straaks efter at Planterne ere komne op „spaderenses“ der mellem dem. Tre Tommer høje hyppes de, og dette gjentages efter straks efter. Dette er en ren og god Dyrkningsmaade, som er meget almindelig, men den giver af alle Methoder de farreste Hold. Vi skulle snart om tale, hvorledes Poteten dannes, og det bliver deraf klart, at det er Hyppingen, som ved at affjære de smaa Skud under Jordnen — og dette kan ikke undgaaes — der gør denne Methode saa uproductiv.

Den tredie Methode er en Mellemting af de to foregaaende. Poteterne sættes i Driller, som ligge lige langt fra hverandre. Saasnart Poteterne ere komne rigtigt op, overhaves de med en let Harv og overlades saa til sig selv. Saaledes bar man sig ad paa Jord, som i Forveien er holdt vel ren, og Udbyttet bliver langt større end efter den, nest foregaaende. Men Hyppemethoden er ogsaa af den Grund den almindeligste, da den efterlader Jordnen langt renere.

Dernæst skulle vi undersøge, hvor længe de samme Poteter med Hold kunne dyrkes i samme Jord. Man har paastaaet, at Poteten hurtigt udarter og at Hornynelsen af haade Sæd og Jord er nødvendig til dens Velvære. I 1819 satte jeg Poteter mellem Knækker af unge Ebbletrær i en Planteskole. Fra 1819 til 1845 trivedes de vel og gav særdeles gode Hostlinger. De gjødsledes hvert Aar med Staldgjødsel og Kalk, toges op i de første Dage af August og trivedes vel til 1845, da Planteskolen blev optaget og ryddet og en stor Del af Knoldene befandtes angrebne af Sygdommen.

Sidst i Juli overraskedes jeg ved fra en Hoide at se ligesom et bredt Baand af sorte Blad paa Ebbletræerne, og disse selv i en 16 Maals Træfrugthave ligesom indtorrede, som om Ild var gaaen over dem. I en diagonal Linie fra den sydvestlige mod nordøstlige Ende af Haven viste denne Bestädigelse sig. Inden Linien for Ødeleggelsen saaes ikke et gront Blad og deres Lægt var ubehagelig. Ved nærmere Undersøgelse fandt jeg, at Linien for de sorte Blad var en 500 Fod bret,

og kunde langsester deles i tre Linier ligelom Stri-
ber i et Baand, af megen Styrke i Midten, men
aftagende ved Siderne. Skjont Lovet paa Træ-
erne inden Linien var strumpet og sværtet sad det
fast paa, og, hvad jeg først senere har bemærket
ved en Mængde af de unge Stud, disse varer neppe
strummede et lov paa. Græsset i Haven stod
meget højt.

Da jeg adspurgte en af mine Forpagtere,
som gik med mig, om Aarsagen til det Indtrufne,
svarede han, at det formodentlig maatte være „Lyn-
ilsden.“ Fire eller fem Dage i Forvejen var der
ogsaa gaact et heftigt Tordenveir fra Sydvest led-
saget af sterk Regn over Egnen. Poteterne i
Planteskolen ved den sydlige Ende af Haven havde
tabt sin Farve inden den bestrevene Linies
Grændse, men aldeles ikke udenfor den. Linien
forsulgtes vi tilige Rethning over Haver,
Marker, og en sellbar Flod i $2\frac{1}{2}$ norst Mil.
Grændsen for Ødelæggelsen var paa den hele
Linie sterkt markeret, og hver eneste Potetesmark
inden Linien var meget strumpet, men tilige ved
Siden af Linien i dette Dieblæ tilsyneladende urigt.

Fjorten Dage efter 3 Uger efter var Sygen
næsten almindelig udbredt. Overalt sortinedes Bla-
dene og strumpedes sammen, og den segle Lugt til-
tog. I Midten af August var Stækken alminder-
lig og alle i Gang med Optagningen. Med
megen Omhu blev de angrebne Poteter allerede
paa Ageren skilt fra de friske, men lige efter ind-
traf noget endnu strækkeligere, da Sygdommens
Aarsag — i hvad den end kunde være — synes
at samle sig sin Kraft og at angribe den nu op-
tagne Poteter med fordoblet Kæseri.

Den eneste tilfredsstillende Maade, hvorpaa
enhver Sygdom kan standses og helbredes, er na-
turligvis at finde dens Aarsag og naar Aarsa-
gen til dens Udbredelse er funden, da at faa denne
Udbredelse standset. Til den Ende blive først
folgende Spørgsmål at besvare?

1. Hvor og under hvilke Betingelser viste
Sygdommen sig først? Paa hvilken Aarstid viste
den sig?
2. Hvilkens Lufttilstand var gunstig for Syg-
dommens Udbredelse eller for det modsatte?
3. Paa hvilken Del af Planten viste den
sig først?
4. Kain den ved kunslige Midler paafættes
en Plante eller tages fra den, og hvorledes?
5. Har Gjødslingen paa nogen Maade bidra-
get til Sygdommens Udbredelse, og om saa er,
vil da Anvendelsen af kemiiske Midler forandre
standse eller opnæve Sygdommen?

(Fortsættes.)

Hvilken Behandling og Anvendelse maatte
ansees som den rigtigste og fordelagtigste
ved de forskellige Slags Gjødsning, der
produceres ved Landbrug?

Til Gjødningsmiddelet kan henregnes ethvert
Stof, som kan gaas i Gjæring og forraadne, ellers

som, naar det oploses i Jorden, beforderer dennes
Frugtbarthed og sætter den i Stand til at frem-
bringe for Mennesket nyttige Planter i en større
Mængde end forhen.

Gjødningsmiddele henføres til 2de Hoved-
arter, nemlig de organiske, forsøgvidt som de have
deres Oprindelse fra Plante- og Dyrriget, og
uorganiske, der have deres Oprindelse fra Min-
eralriget, saasom Kalk og Mergel. De Gjødnings-
middele, der henhøre blandt de organiske, tjene for-
nemmelig til, — foruden selv strax at afgive Næ-
ring for Planterne, — ogsaa at dekomponere eller
oplose andre i Jorden tilstedevarerende Nærings-
middele og gjøre dem tilskedte til at indlemmes i
Planterne, samt ved sin Gjæring og Oplosning
at opvarme Jordsmonnet. De uorganiske Gjød-
ningsmiddele ere ogsaa uomgengeligt nødvendige
til Planternes fuldkomne Dannelsse, idet de nem-
lig forsyne dem med, hvad de tiltrænge af uorga-
niske Næringer, ligesom de tjene till at sætte de i
Jordsmonnet værende Dele af organisk Oprindelse
i en letopførlig Tilstand, og derved gjøre dem
tilskedte til at indgan i Planterne. Endvidere have
begge Gjødningsarter en betydelig Indflydelse paa
Jordsmonnets fysiske Egenstæder. Den saakaldte
vegetabiliske-animaliske Gjødsning, eller den, man
samler efter Husdyrene, indeholder begge de nævnte
Deler af Plantenceringen, altsaa Alt, hvad Plan-
terne tiltrænge, saavel af organiske som uorganiske
Stoffer, og er paa Grund heraf den vigtigste, hvorfor man i det følgende fornemmelig har ind-
skrønket sig til at omhandle denne.

Den væsentligste Test, der begaaes ved Hus-
dyrgjødningens Opsamling hos os, er visinok den,
at der i mangfoldige Egne gjøres lidet, eller intet
for at opfange Urinen og Gjødsningens flydende
Deler. For ved Siden af at kunne vise, hvor
førdeles megen Gjødningskraft der indeholdes i
de flydende Ekrementer, og tilslige for at give Land-
manden Material haende, hvorved han seiles
i stand til tilnærmedesvis at kunne udregne, hvor
betydeligt det Tab er, der aarlig foraarsagedes
ved en forson Gjødselsamling, indtages. Føl-
gende af Professor Johnstons elements:

Ettende Pund Urin indeholder 68 Pund
fast Gjødningssubstans af den rigeste Slags,
hvoraf Centneret efter de nuværende Priser i
England bestemmte kostet 10 Shilling Cca. 2
Spd. 30 H. Alldenstund hvert vorent Menneske
aarlig ud kommer ca. 1000 Pd. Urin, saa udgør
det Nationaltab, som opstaar herved (da den meste
Urin gaar væk, uden at komme Ageren tilgode),
efter ovenstaende Værdiesætelse omrent 1 Spd.
42 H pro persona. Naar 100 Centner Stalbs-
gjødsel, klar for Aar anvendt til et Tondeland,
holder en Mark i fuld Kraft, saa vilde sandsyn-
ligvis 4 Centner af de faste Bestanddele af Urin
have den samme Virkning; eller alene Urinen af
en Befolning af 10,000 Indvaanere, der nu gaar
tab i Hvet, vilde yde en Landesendom paa 1500
Tondeland*) tilstrækkelig Gjødsel til derpaa at

*) I Tondeland er lige med 4 Maal Jord a 2500
Kvadrataalen.

dyrke 9000 Tonder Byg eller en tilsvarende Mængde af en anden Frugt. Urinen af Hornkvæg skal indeholde mindre Vand end Menneskeurin, dog er dette naturligvis meget afhængig af Foderet, hvormed Kvæget næres. Legger man Mælke til den store Mængde flydende Gjødsel, som en Kø leverer (5700—7000 Pottar aarlig), kan man anslaa de faste Bestanddele, som et sundt Dyr paa denne Maade Celler i Form af Urin i Lebet af et Aar giver fra sig til 1000 Pd., en Vægt, der i ør Tilstand vilde have en værdi af ca. 20 Spd. Urinen af en Kø, samlet og opbevaret i flydende Tilstand, saaledes som det ses i Hældern, bliver der vurderet for 8 Spd. aarlig. Enhver praktisk Landmand kan nu selv herefter udregne, hvormange Penge, alene regnet efter den flanderske Pris, der gaar tabt paa hans Landelandom, hvor mange naturlige Bidrag til en lønnende Industri, der bortfølles i Rendestenen, fordamper i Luft'en.

Efter noitiglig anstillede Forsøg i denne Henseende viser det sig, at den aarlig udkommede Urin fra en Hest beløber sig til 1000 Pd., hvori indeholdes 59 Pd. fast Materie. Vil man anvende anførte Beregning paa et Eksempel i vojt Land og til den Ende tenke sig en Gaard med et Menneskeantal af 12 Personer, et Kreaturhold af 15 Stk., stort Kvæg og 4 Heste foruden Haar og Svin, da vilde de efter disse Dyr aarlig falde flydende Ekrementer indeholde tilsammen omtrent 14,500 Pd. fast Materie. Da man vel maa antage, at det er nødvendigt hos os at gjede næsten det Dobbelte af hvad der fornødges i England, skulde altsaa omtrent 8 Centner af denne Gjødselsubstans være tilstrækkelig til at kunne frembringe en Kornafgrøde paa et Tondeland. Høglig kan der med disse 14,500 Pd. gjødes omtrent 18 Tondeland eller 72 Maal Jord aarlig. Idet man tilfulde erkender Bansfeligheden, for ikke at sige Umuligheden, af i det Praktiske at faa opsamlet Alt af dette vigtige Gjødningstof, tror man dog at med nogen Omhu idet mindste det Halve deraf burde komme Agerbruget til Gavn. Dette antaget, saa vilde man med vojt anførte Eksempel for Die aarlig kunde gjøde 9 Tondeland tilstrækkelig for en Afgrøde. Efter de sidste statistiske Opgaver anseedes Gjennemsnitsudsæden af Rug, Byg og Hayre til $\frac{3}{4}$ Tonde paa et Tondeland. Gjennemsnitsavlen til 5 Hold og Gjennemsnitsprisen paa nævnte Kornsorter til 2 Spd. 80 f. pr. Tonde. Ved altsaa at lade anførte Gjødselkvantum til 9 Tondeland aarlig, bortslyde ubenyttet, formindskes Udsæden paa nævnte Gaard $6\frac{3}{4}$ Tonder, og som Folge deraf Aven $33\frac{3}{4}$ Tonder aarlig. Med andre Ord, den unyttede og med Vand bortslydende Urin, paa en saadan Elendom som anført, har en Pengeværdi af omtrent 90 Spd. aarlig. De, der ikke kjenner til hvilke Data disse Beregninger ere byggede paa, vilse maaesse antage det Hele for en ren Overdrivelse. Herfor er der dog ikke ringeste Sandsynlighed, saasom den hele Beregning er grundet paa mangfoldige Aars Erfaringer og anstillede Undersøgelser af dygtige og skarpsindige

Mænd, hvis Formaal have været at udbrede nyttelige og sande Oplysninger blandt Landmanden. Af Foranførte har man nu seet hvor stor gjødende Kraft, der indeholdes i de flydende Ekrementer, samt hvor stort det Tab er, som lides, ved at disse for en stor Del ikke opfanges. Hovedopgaven ved Gjødningens Opsamling maa altsaa blive, saa meget som muligt at forebygge at intet af dens flydende Dele bortgaa ubenyttede. Dette kan man ene opnæg ved Anvendelsen af hensigtsmæssige Stromaterialer. Overlærer Schlipf har i sit kronede Prisstrift, "om Jordblanding og Jordstrøning," paa en ligesaa simpel som praktisk Maade vist de fuldkomneste Methoder til dette Niemandes Opnæelse, hvorför man ogsaa, for en stor Del har lagt nævnte Skrift til Grund for det nærmest Hørende.

Af de Midler, der anvendes til Stroelse, er deres indsigende Evne, samt Beskaffenheten af den Gjødning de angive saare forsfellige. Af disse staar Halmen forsaavidt overst, som den ved Siden af at opfange en Mængde Urin i sine hule Straa ogsaa tjener Kreaturerne til et sundt, varmt og torrt Leje. Saalige disse Egenstaader hos Halmen endog ere, saa opfylder den dog ikke ganste Niemedet, dels fordi den sjeldent hos os haves i tilstrækkelig Mengde, dels fordi en stor Del af Urinen og Bædstene i Gjødningen ikke opfanges af samme, men løber af, og dels derved at Gjæringen gaar for hurtigt for sig, hvorved et betydeligt Gjødningstab forårsages, idet mange af de kraftigste Stoffe bortdunstes. Som Surrogat for Halm til Stroelse, og som omtrent have samme Virkning, kan anbefales Lov, Lyng, Mos, finhakket Granbar osv., men hvilke alle, i mere eller mindre Grad have samme Mangler som Halmen. Disse Mangler afhjelpes ved at blande og stro med tor Jord, thi foruden at Bædsterne herved langt bedre opfanges, saa finder ogsaa en Uffspærring for Luft'en Sted, som forhindrer en for stærk Gjæring. Det er derfor med Høje paastaaet, at uden Jordstrøning ingen fuldkommen Opsamling af Gjødningen er mulig, og at Jordblanding og Jordstrøning derfor maa ansees som et af de vigtigste Midler til en fuldkommnen Gjødningsbehandling.

Før at bedomme Jordens Brugbarhed, Virknings og Værd som Stromaterial er det nødvendig at tage note Hensyn til nogle af dens vigtigste Egenstaader, saasom dens vandopfangende Evne, dens vandholdende Kraft og dens bindende Evne eller Konsistens. De Jordblandinger, der indeholder den største Muldmængde ere forsaavidt de bedste, som der ere i stand til at optage den største Tugthedsmaengde samtid har den største vandholdende Kraft. Veret derimod er i Besiddelse af den største bindende Evne. Som Folge heraf ere de Jordblandinger, der indeholder mest Muld i Forening med noget Væske, at foretræffe til Stroelse. Dog maa bemærkes, at ogsaa herved maa komme i nogen Betragtning hvorledes Grundblandingen er bestaffen paa de Marker, hvor Gjødningen skal anvendes. Et f. Ex. Sand fremherskende, vælge høst Jord, som er lerholdig, til Stroelse;

hvis Per derimod er den fremherstende, vælges høst Jord, som er sandholbig. Herved har man da tillige i sin Magt for endel at kunne rette paa Grundblandingen. Nogle anbefale Mergel til Stroelse, men hvis man er saa heldig at være i Besiddelse heraf, gjor man udentvist rettere i at paafoere Ageren denne for sig alene.

Det kan ingenlunde negtes, at Anvendelse af Jord som Stroelse medfører ikke saa faa Vanskeligheder, og saaledes har enhver Methode sine, som forøges eller formindstes efter Omstændighederne og Stedforholdene. De ere dog i Almindelighed ikke større end, at de lettelig overvindes af Enhver der er gjennemtrængt af Overbevisningen om Nyttien deraf. Af de Methoder, der bruges ved Jordens Anvendelse som Stroelse, skal man her nævne nogle af de almindeligste; forresten maas naturligvis Enhver afpassé disse efter sine Forhold.

Nogle bruge at stro med Jord og hvad man kan anstaffe af Halm, øv o. s. v. i Grebningen bag Kreaturene (Skantillene), og at udføre den samlede Gjodning daglig, men hold i saa Falb for, at den paa denne Maade samlede Gjodning skal være mindre kraftig, end naar den en Tid forbliver i Stalden. En stor Jordel ved denne Methode, daglig at udføre Gjodningen, og som bortages meget Hensyn til, er, at Kreaturene, herved holdes sig mere rene, og at lugten i Staldene ere sundere.

I Brabant bruges omrent folgende Maade, som fortjener Efterlignelse hvor Forholdene tillade det. Den bestaar nemlig deri, at der bag Kæuet anbringes en Grebning eller Jordbyning af 1 Fods Dybde og 3—4 Fods Bredde. Jorden stroes under Kæuet og tildækkes med saa meget Halm man kan affse. 1 a 2 Gange i Dognet føres den herved vundne Gjodning tilbage i Jordbyningen, hvor den bliver liggende indtil denne ikke kan rumme mere, hvorpaa den udføres paa Gjodselbygstedet eller ned i Gjodningskælderen. Dette er visnok den fuldkomneste Maade, men møder almindeligt Hindringer i eldre Fæhuse.

Anvendelse af Jord til Gjodselblanding kan maaske foregaa fuldkomnest paa den Maade, at man en eller to Gange om Ugen bedekker Gjodselfdyningen med et Lag af Jord af 3—4 Tommers Tykkelse. Dette burde aldrig undlades med Hestegjodningen, som saa overordentlig villig gaar i Gjæring. Det gamle Ordsprog, „at Hestedygen aldrig bliver større efter Nytaar,” vilde da bortfalde. Dog opnages aldrig det herved, som naar Jordstrøningen foregaar i selve Staldene, thi da opfanges alle de flydende Dels, hvilke for en stor Del gaar tabt, naar Blandingen foregaar paa Gjodselfyngestedet.

Hvad Mengden af Jordstroelse angaaer, da er denne meget forskellig til de forskellige Dyrarter. Til et Stykke stort Kæue anvendes almindelig, naar om Vinteren stroes med 5—7蒲. Halm og om Sommeren med 7—10蒲., i Gennemsnit $1\frac{1}{2}$ Kubifod Jord daglig. Taar, hvis Ekrementer ere torrere, og som urinere mindre, ville, naar $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ 蒲. Halm anvendes daglig

til Stroelse pr. Sft., kunne hjelpe sig med 1 Kubifod Jord paa 30 a 40 fuldvorne Taar. Dog kunde der vel ogsaa her med Jordel bruges noget mere. Ved Sidén af den sædvanlige Halmstroelse til Heste kan anvendes $\frac{1}{2}$ Kubifod Jord pr. Sft. daglig.

Som med ethvert Foretagende, saaledes ogsaa med Indforelsen af Jordstrøning, maa man have et klart Blit i sine Stedforholde, om de Fordele man venter sig af Jordstroelsen ere saa store, at de kunne betale de Omkostninger, man anvender derpaa. Det turde derfor maaske være rettest at antyde nogle af de Omstændigheder, hvorunder Jordstrøning finder fordelagtigt Anvendelse. Med Hensyn til Dyrearter, da er den fordelagtigt under Gaarene, dernæst under Hornkvæget, Hesten og Svinet. Det vilde visnok ikke heller være uigtigt om man her var saa heldig at kunne fremstille Omkostningerne ved Jordstrøningen; men dette kan man næsten sige er en Umulighed i vort Land, hvor Forholdene ere saa yderst forskellige, hvor neppe to Gaarde ere hinanden lige, langt mindre flere Egne. Bloch (en af Tysklands dygtigste Landøkonomer) antager, at hvis intet andet taler imod Jordstrøning, da lønner det sig at hente Jorden endog en Hjerdingsvei borte. Især lønner Jordstrøning sig der, hvor man kan anvende Jord, som tillige kan rette paa Jordbundens mangelfulde Egenskaber. Jordstrøning finder fornemmelig en lønnende Anvendelse, hvor man bruger Sommerstaldsfodring, eller hvor man fodrer med andre saftige Fodermidler, saasom ved Brændevinsbrænderier, Olbryggerier o. s. v. I et Landbrug, som ved en uhensigtsmæssig Drift er bragt i en afkrefset Tilstand, er Jordstrøning et af de vigtigste Midler til snart at sætte det i god Frugtbarhed igjen. Omend skjont her egentlig er Tale om, under hvilke Forhold Jordstrøning finder fordelagtigt Anvendelse, funde det dog maaske ikke være uigtigt ogsaa at antyde nogle flere af Jordstrøsens fordelagtige Virkninger i Almindelighed og som finder Sted under alle Forhold. Saaledes tro flere Landøkonomer at have erfaret at Jordgjødsel udmerker sig fremfor Straagjødsel ved sin Frembringelsesevne og længere Bedvaren, hvilket forklares deraf, at Jordgjødsel langsommere oploser sig i Jorden og fun lidt efter lidt afgiver sine nærende Stoffe til Planterne, samt ved den allerede for antydede Egenskab, at tor Jord langt bedre opfanger og tilbageholder Urinen og de slimede Dele af Gjodningen, end Halmen er i stand til. Ved at stro med Jord under Kreaturene formindstes Uddunstningen, hvorved Luften i Stalden bliver sundere og renere; man tror som Folge heraf at have erfaret, at Jordstrøning forebygger flere farlige Sygdomme hos Dyrne, saasom Klovsyge, Lungesyge, Betændelse i Yveret o. s. v. Af overordentlig Bigtighed er den Egenskab ved Jordgjødsel, at den kan blive længe liggende paa Gjodselfyngestedet, uden alt for hastigt at gaa i Gjæring, hvorved et betydeligt Tab af de kraftigste Næringsstoffer i Gjodningen forebygges.

Hvor Jordstrøning skal udføres i det Store,

maa det stedse blive nødvendigt at opføre et simpelt Skur i Nærheden af Staldene, hvor man kan opbevare saa megen Jord, som man har fornødnet for hele Vinteren. Noget som burde findes næsten i enhvert ordinært Landbrug, er et Sommerfæhus, og hvor et saadant haves og det ikke ligger for langt fra Staldene, kan dette, uden derved at lide i mindste Maade, meget godt om Vinteren benyttes til Jordmagasin.

Mange vilde maaske indvende, at en saa stor Mængde Jord ei er let at tilvelebringe, en Indvending som dog saare sjeldent er grundet, saasom der i vort Land næsten paa enhver Ejendom findes Steder, der af en eller anden Grund ikke kan tages under Dyrkning. Paa saadanne Steder findes der som oftest store Mængder af Jord, og som ingenlunde bor ligge ubenyttede hen, men ogsaa tiene os til Jordel. Vi kunne neppe gjøre os nogen større Jordel deraf, end ved enten direkte at paaføre den vore Marker, hvor den tiltrænges, eller anvende den som Stroelse eller Gjødselblanding. Forvrigt staar der mange andre Kilberaabne, f. Ex. gamle Agerrene, hvor Jord efter Redskaberne Bending er sammenhobet, oprenset Groftsyld, gamle Gjerdesteder, affstrukkelede Tuer fra gamle Enge, Dynd og Mudder fra gamle Damme o. s. v., hvilket sidste dog maa have ligget opfastet et Aars Tid for at paavirkes af Sol og Luft. En Tilsgang, som haves paa saa mange Gaarde, nemlig Jord og Tørn fra Myrer og Moser, som efter at være gjennemveirede er et af de fortinligstie Stromaterialier, maa især haves for Vie.

Den Gjødselsforgelse, man erholder ved Jordstrøning er naturligvis afhængig af Mængden og Bestaffenhedens af de anvendte Jordemidler og de forvrigt anvendte Stromaterialier, endvidere af Dyrenes Organisme og endelig af Mængden og Bestaffenhedens af den istroede Jord. Af flere sammenlignende Forsøg, der ere anstillede i denne Henseende, anføres her nogle af de vigtigste, udførte af Schlipf:

4 Arbeidsdøser gav i 29 Dage med 1 Kubitsyld Jordens Indstrøning 12,816 pd.

Uden Jordstrøning og med samme Jord Jordring 7,268 „

I første Tilselde er altsaa omtrentlig vundet pr. Sfk. daglig 110 pd. Gjødsel.

I sidste Tilselde 68½ „

Sammen Forfatter beregner, at han aarlig pr. Sfk. Køeg samler 11 Tas. Gjødsel a 1600 pd. mere, end uden Jordstrøning, hvilket er en tilstrekkelig Gjødseling for 1 Maal Jord.

Bloch anslaaer Gjødselsforgelsen ved Jordstrøning til 8 a 10 Tas a 40 Kubitsyld pr. Sfk. Køeg aarlig, hvilket ogsaa omtrent svarer til ovenanførte. Disse Gjødselsforgelser af Jordstrøningen lader sig kun forklare deraf, at Jorden bedre opfanger og sammenholder de flydende Ekrementer end halmen.

Den Gjødsel, der er blandet med Jord, tas her langt mindre ved Gjødingsprocessen end den, som er ublandet, fordi Jorden modvirker Gjæringen, og hvis denne skulle finde Sted, opfanger

den de hørtvigende Stoffe. Jo størkere og hurtigere Gjæringssproessen foregaar, desto større er Tabet, og jo flere dyriske Dele Gjødningen indeholder, desto hastigere går den i Gjæring og tilendebringer samme. Resultaterne i Schlipps Forsøg i denne Henseende viser, at naar der stroedes med 1 Kubitsyld Jord daglig pr. Sfk. og denne Gjødning henlaa i 4 Uger tabtes der ved Gjæringen 5 pCt. af dens Vægt. Naar der ikke stroedes med Jord, men forresten anvendtes samme Jordring og Behandling tabtes der 13½ pCt. som Folge af den størkere Gjæring og Vorstdunstning. Med Hensyn til Kubitsyndhold eller Rumfang var Tabet ogsaa størst ved den Gjødning, som ikke var blandet med Jord. Saaledes tabte Jordgjødsel i et Tidsrum af 8 Dage 5 pCt. af sit Rumfang medens den Gjødsel, der ikke var blandet med Jord, tabte 15 pCt.

Hvad Gjødningens Opbevarelse angaar, da ere de almindeligste Methoder, enten at opbevare den i vertil indrettede Kjeldere under Køgstaldene, eller paa et Gjødseldyngested udenfor samme. Den første Methode er vistnok den bekvemmeste, men hvis man ikke sorger for at forhindre Gjæringen, ødelægges snart Gulvene i Staldene, og det er derfor her saameget mere nødvendigt at hindre Samme ved vertil tjenlige Midler. At opbebe Gjødningen udenfor Staldene er det almindeligste i vort Land, og er vistnok at anbefale, hvor man paa en omhyggelig Maade sorger for at sikre sig mod Tab og iske, som paa flere Steder er Tilselde, lader den ligge under Tagdryp utsat for Sol og Luft, ved hvis Indvirkning den som oftest har tabt mere end Halvparten af sin Næringskraft. Et ordinært Gjødseldyngested bør være forsynet med Tag og omgivet af en lidet ophojet Kant, for at forhindre Tilslop af Gaard- og Tagvand. Endvidere bør Gjødseldyngestedet være brolagt eller tilstamped med seigt Ler i Bunnen, samt have en lidet Hældning til den ene Kant, for at al afslende Fugtighed kan opfanges i en vertil indrettet Kum. Herfra kan da Gjødningsvandet igjen bringes op paa Gjødseldyngesten eller paa Jordhobe, som ere henlagte i Nærheden af samme.

I det Foregaende er kun omhandlet den Gjødning vi erholde af vore Husdyr, men vi have endnu en Gjødningsart, som fortjener om muligt endnu større Æpmærksamhed, nemlig de menneskelige Ekrementer. Hvor lidet Æpmærksamhed der paa de fleste Steder vises nævnte Gjødningsart hos os, er noksom bekjendt og tjener som et sorgeligt Bevis paa hvor lidet Pluraliteten af vore Landmænd hænde og forstaa at vurdere de forstjellige Gjødningsarter. Ingen Gjødningsart indeholder mere Næringskraft end Menneskegjødningen. Dette maa naturligvis forklares deraf, at Menneskenes Ekremidler indeholder langt flere nærende Bestanddele end de vi give vores Husdyr, hvorfors ogsaa de Hørstes Ekrementer maa blive saa meget mere nærende for Planterne. Som Bevis paa vor højt man vurderer Gjødningen, — navnlig den af Mennesker, — og hvilket nede Bekjendtskab der haves til dens Natur

og Bestaffenhed, samt hvorledes man praktiserer derefter i Udlændet; anføres her følgende af C. Luno en dansk Landøkonomist Forfatter. „Blandt de af Italiens Steder, som i Gjodningsfamilen, — og altsaa ogsaa i Reinlighed, — kommer Belgien nærmest, udmarker Florents sig. Man vil bedst kunne gjøre sig et Begreb om den ved Erfaring uddannede Kyndighed i at forstaffe sig Gjodning hos Bonderne der, naar man hører hvad der foregår her. Tid er tilfældet i flere saadanne Egne: de menneskelige Ekrementer, fra en saadan By klobes og afhentes ugentlig i store tætte Høje af Bonderne og betales med en pris Sum for hver Person i en Familie. Denne Handelgaard endog til den Ærlighed, at man i Prisen gør Forfjel paa de Katholiske, som holde Fastedage og Protestanterne, som ingen holde, og derfor spise mere kjød. Man gør ligeledes Forfjel i Prisen paa den Riges Huse og de mindre Formuendes.“

Da Menneskeekrementerne i en lidt Masse indeholder en Mængde Plantencering, bliver det vigtigste Formaal ved deres Behandling at få dem opsamlede og indlemmede i den større Masse, og hvortil ogsaa tor Jord er vor bedste Hjælper. Den fuldkomneste Opsamling foregaar, naar man paa de Steder hvor denne Gjodning falder, henvætter en Kasselscde, i hvilken der daglig, eller saa ofte der gjores fornødent, ifyldes netop saa meget tor Jord, som er tilstrækkelig til at opfange de flydende Dele. Da denne Gjodningsart næsten aldrig bør benyttes til andet end som Overgjodning, er det af overordentlig Viglighed at bringe den i en Tilstand, hvori den med Lethed lader sig fordele paa Ågeren. Ved flere Gange at omhæfte den med tor Sand kan den bringes til en saa pulveriseret Tilstand at den nogenlunde kan udspredes paa Ågeren med en Skovl. I Kina pulverises den omrenten paa følgende Maade, hvilken visnuok er den fuldkomneste. Den samlede Gjodning kommer strax i en dertil indrettet Molle, affurat som en Kermolle, men med tætere Tinner. For at få Gjodningen til med nogenlunde Lethed at gaa igennem Mollen, maa der tilsettes den lidt Sand samt noget Urin eller Mangel deraf Vand. Dog maa det være saa lidet som muligt, da det ellers baade forsinke Arbejdet og Torringen. Den saaledes sondermalede Gjodning tages derpaa paa Spader og lægges enten paa en Torrebane eller endnu bedre i et dertil indrettet Torrehus, hvor den efter at være henlagt et Par Dage bliver saa tor, at den med Lethed kan knuses til Pulver med almindelige Kerklubber og kan nu udsæs paa Ågeren med Haanden. En Mand kan meget mageligt dreie Mollen og en a to Drenge bare fra denne til Torrestedet. Hvor overordentlig stor gjodende Kraft der indeholder i de menneskelige Ekrementer, kan ses af følgende Anmærkning af C. Luno i hans „Grundætninger for Landøkonomien.“ Den danske Gesandt i Holland, som selv var Landmand og eiede Godser i Danmark, har i sin Tid i Anledning af en Landvæsensdag, indberettet som Erfaring i Holland, at der af en Husmandsfa-

milie paa 7 Personer, hvoraf de 3 varer Born under 8 Aar og kun Forældrene fuldvorne, er holdes i en Uge 153 Rd. Ekrementer. Dette bestyrker den bayerske Statsraad Hazzis Beretning, naar han anfører en Gjennemsnitsvegt for de menneskelige Ekrementer for Arbejdsklassen til 2 Rd. dagligt, og med Tillæg af den tilbørlige Blanding af Teieskarn og Jord omtrent til 40 Centner aarlig, hvilket saaledes for en Husmandsfamilie af 7 Personer vilde udgjøre 280 Centner, eller 28 Rds. kraftig Gjodning a 10 Centner, en Gjodningsmasse, der vilde være tilstrækkelig til rigelig at frembringe den Saad en saadan Familie aarlig forbruger.“ C. Dalgas anfører: at paa en Gaard med et Folkepersonale af 15—16 Mennesker dagligt, og ved en omhyggelig Blanding med Jord, tilveiebringes Gjodningsmaterial til 10 Tondeland (lige med 1 Tondeland næst Maal). Hvad kan mere tale for en omhyggelig Opsamling og Anvendelse af denne Slags Gjodning? (Forfættet).

Jylland etc. Storhingsvalget i Frederiksstad den 15de April fil saadant Uldfald: Til Repræsentant Sagsøger og Gaarderer Dre Engelsen Olmann med 2 St., samt til Suppleant Artillerikaptain Stephan Barelay Meydell med 3 St. Vifoged Bay havde foreløbig erklæret, at han ikke modlager Valget. — Ved kgl. Resol. er der af de til Oprænsning af Elvedrag m. V. paa Budgettet opstorte Midler tilstaat Komunalbestyrelsen i Sorrisdals Annex til Drangedals Prestegjeld i Bratbergs Amt et Bebo af 200 Spd. som Bidrag til Øverkotvetten af endel til Lejlelse af Commersfodningen gennem den nedre Del af Skaggefoss i det krigerske Basdrag sigtende Arbeider, overensstemmende med det dertil af Ingeniorlojtnant Thams afgivne Forslag.

— Vifogden i Nælefund berigtilger sin Beretning om Romsdalsfjellet derhen, at det istedetfor, som beretet, skulde være noget under et middels Fjelle, maa betragtes som et middels. Fjor var Fjellet, der for hele Sondinorens Bedkommende udgjorde 110,000 Boger, antaget for et Middelsfjelle. Efter senere Erfaringer maa forrige Aars Udbytte ansees som mere end middels, og dette Aars, der er $\frac{1}{4}$ mindre, som middels.

— Nat til 26de April udbrød der Ild i Garver Schjerdens Gaard paa Hjørnet af Storgaden og Youngsgaden. Hovedbygningen nedbrændte, saat kun Murene staa tilbage. Ilden udbrød paa Loftet og udbrælte sig med saadan Hurtighed, at Beboerne af Kvistværelserne kun lidet fil reddet. Udhusene samt en mindre Sidebygning blev reddede, og tillykke saa Bygningerne adskilte fra de nærliggende Gaarde ved cabine Pladse, saat det naglede den sterke Storm, som blæste, ikke var nogen fare for en større Udbredelse af Ilden. Hovedbygningen var assureret for 7,590 Spd.

— Samme Nat var der ogsaa noer ved at udbyrde Ild paa Holmens mekaniske Werksted. Mattevagten bemerkede nemlig, at det brendte inden i et Materialehus, hvori der henstod endel Trakasser. Ilden formodes at være opkommet derved, at der er falden en Gniist fra den øvre Del af Piben af anden Etage og ned gennem Hederøren, som ikke skal have sluttet ganske tot til. Ved at aabne Hederøren, fandt man en dod. Den liggende der, og det er ikke usandsynligt, at denne kan have revet Gniist med sig ned paa Bunden af Piben, og ved sin Flagten mod Vinserne kastet disse ud gennem den uætte Hederør.

— Nat til Mandag var der ligesedes Ildlos i en Kjelder, hvor der for havde været Byggerhus, i Mad. Berners forrige Gaard. Storkstenen var tilmuret foran, saa alt Sod, naar Piben fejedes, blev liggende i Bunden af denne. Soden er formodentlig blevet antændt ved en nedfalben Gniist. Til Skien er ankommet en stor Del Thesmarkinger og Numinedaler, som agte at indvandre til Amerika. De udgjore tilsammen høinom 400, og Reisen gælder fra Borgrund til Kvebek. Disse Folk tage altsaa Afsæd med Fredelandet, uden at lade sig affstrukke af Esterrethningerne om de fortiden daarlige Tider i Amerika.

Fra Egssæt skrives den 9de April om en Ulykke paa Soen, idet en Færingbaad fra Alme i Harrids Sogn kuslede i Marheden af Hjemmet. Baadens Besætning var Fader og 2de Sonner, og alle tre omkom. Den ældste Son var gift og efterladte sig Kone og 4 smag Born. Den anden Son skulde paa Fyrarbæde i Nordland, og det var i den Anledning, de vare udreiste. I Bøbet af en Maaned ere salt 17 Personer omkomne paa Soen!

Fra Herg berettes under 12te ds., at Posten den 8de ds. forulykkes paa Tilsbagevejen fra Volden til Leganger, ved Udsæbet af Voldsfjorden eller mellem Voldshammeren og Maaloen, derved, at en vindbyge lagde i Sælet paa Postbaaden saa hastigt, at Baaden kantrede inden der gaves Tid til at lage det ned. Postbonden og en Passager druknede inden Redning kom til og fuld bjerget Postkarlen.

Fra Trondhjem melder med Hensyn til Finmarksfæstet, at der ifølge Skrivelser fra Hammerfest og Bardø skal være udmarkede Udsigter for Fisken, for det sidste Steds Bedkommende endog saa lovene, at de ei have vist sig saa lovene siden 1850. Det rige Fiske, hvor velsignelsesrigt det end idetheletaget er, vil dog udøve en stærk Indflydelse paa dem, der i Lofoten have betalt saa høje Priser.

N d L a n d e t.

Krigen truer stærkt med at ville udbyrde. Ikke saasart faae man læst en eller anden Hentydning i de udenlandske Blad, hvorfra man kan danne sig en Smule Haab om en fredelig Losning af de forvilkede Forhold, forend den ene Telegrafdepesche efter den anden kommer og tilintetgør ethvert Haab, enhver Tanke om Fredens Bevarelse. Hvis man skal føste ubetinget Tro til de senest ankomne Depescher,

staar Krigen allerede for Øren, men der maa ikke dominere overilet; man maa lade sig nære med Formodninger og opsette med at "tro" indtil noget Fast, noget Tilforladeligt kommer for Dagen. Imidlertid er det dog vist, at Krigsbygterne have indvirket på alle udenforstaende Nationer, saa at der fra alle Kanter melder om Rustningen til Forsvar. Saaledes melder der fra Sydsland, at Forbundsforeningen i Frankfurt har besluttet, at Hovedkontingensterne skulle holde sig marschfærdige og at Forbundsfestningerne skulle provianteres. Ifølge det franske Blad "Moniteur" har Preussen England og Rusland protesteret mod Østrigs Holdning. Rusland har besluttet at sætte et Armeekorps paa Krigsod, men vil dog ikke skyde Trupper frem, hvis Sydsland ogsaa undlader det; i modsat Fald vil Rusland opstille et Observationskorps paa den østrigske Grænse. I Turin har Deputeretkammeret givet Regeringen vindskonket Fuldmagt. Alt dette tyder hen paa, at man frygter for Krigen, og at denne Frygt er bleven stærkere end før.

Sydsland. Den ministerielle præussiske Beslutning for 21de April indeholder en ledende Artikel af følgende Indhold: De mæglende Magters vedvarende Bestrebelser have hidtil ikke haft det forventede Resultat. Isærdeleshed er Haabet om Fællesbringelsen af en Kongres mere og mere forsvundet, da de ligeoverfor hinanden staende Magters Afvæbning har været uopnaaelig. Den præussiske Regering har under det Mæglingsforsøg, hvortil Preussen som Med-Understegner af Wienertraktaterne og som en Magt, der staar paa en venstabelig Pod med de interesserede Stater, var kædet, ikke et Gleblik forsømt de Pligter, som deets Stilling som sydske Forbundsmagt paalægger det. Velbekendt med det Tidsstab som Forbundets Organisation gjør nødvendigt under Fællesbringelsen af Forsvarsstænder, har Regeringen hidtil gjort omsorgfulde Forslag saavel til dette Viemed, som ogsaa beredvilligt medvirket til forskellige Foranstaltninger. Da imidlertid Tilsstanden har antaget en alvorligere Karakter, anser Regeringen det nu som paatide at foreslaa det sydske Forbund en almindelig Forholdsregel for deets Silkerhed, og dette Forslag gaar ud paa, at tre Armeekorps sættes i Krigsberedskab. Dette Beredskab af de til den præussiske Forbundskontingent bestemte Armeekorps, saavel som Andragendet om de andre Forbundskontingenters lige Beredskab, som man snart agter at foresætte Forbundsforeningen, have et Viemed, der stemmer med Forbundets defensive Karakter, og de have langfra nogen fiendtlig eller angribende Betydning; thi Preussen holder mit som fast paa sin Stilling som mæglende Magt under Losningen af det overhængende Spørgsmål, saavel i sin egen som i sine Forbundsfællers Interesse.

England. "Times" udtales sig meget stærkt mod de østrigske Færdinger paa Sardiniens ensidige Afvæbning og er utilfreds med Lord Derbys Uttring, ifølge hvilken han frygter, at ogsaa England kunde drages ind i Krigen med, at England maatte vobne sig og at det tilstdt vil staar paa den Side i Kampen, som Landets Øre, Interesser og Værdighed vilse som den mest understøttelsesværdige. "Daily News" udtales sig ligedan. "Times" tror

at have Grund til den Antagelse, at de engelske Garnisoner i Middelhavet om kort Tid skulde forstærkes, uidentvist ved den i Indien varende anden Bataillon.

— Fra Ramsgate skrives om et hemmelighedsfuldt Dødsfald, som for nylig havde fundet Sted. Politiets Efterforskninger havde fort til den sikre Slutning, at den ubekendte Forulykkede ikke var omkommen ved Snigmord, men ved Selvmord. Alt forraadte, at han havde bestrebt sig forat tilintetgjøre ethvert Spor af Identitet, og for enhver Pris søgt at forhindre Gjenkendelsen af sit Lig. Den Ulykkelige, der saa meget havde frigivet for at blive kendt, havde forglemt et Stykke Papir, som man fandt ved Siden af ham i Lighuset, og hvorpaa stod skrevet med Blant: „Kjære Moder, her er 5 Dollars. Bidet, men af et godt Herte. Henry Matherich.“ Det er ikke usandsynligt, at han efter Doden er blevet bortset sine Penge. Alle Tegn lade formode, at den Ulykkelige som en skuffet Mand var kommen tilbage fra Amerika, og at dels Rod, dels Sygdom har beveget ham til at tage sig selv af. I Begyndelsen ønskede han at sende sin Moder nogle Daler, men saa forandrede han sin Beslutning og søgte at blive ukjendelig, forat hans Familie kunde komme paa den Tro, at han var omkommen i fremmede Lande eller paa See.

Frankrig. „Pays“ skriver fra Paris d. 20de April: Alle Hindringer for Kongressens Abløfting ere fjernede. Piemont har samtykket i den gjenstidige, almindelige Afvæbning; paa den anden Side har Østrrig, som vi erfare af en Telegrafdepeste, givet sit Minde til, at Sardinien tilstedes Adgang til Kongressen. Kongressen vil om kort Tid træde sammen. Man maa haabe, at en varig Fred vil fremingaa af den.

„Moniteur“, for 21de ds. skriver: England gør de fire Stormagter følgende Forslag: 1) Gjenstidig Afsvæbning skal foreløbig finde Sted; 2) Afsvæbningen skal reguleres af en militær eller civil Kommission, som er uafhængig af Kongressen. Kommissionen skal sammensættes af 6 Kommissærer, en for hver af de fem Stormagter og den sjette for Sardinien. 3) Saasnart Kommissionen har forsamlert sig og begyndt sin Døgave, skal Kongressen træde sammen og træde til Diskussion af de politiske Spørgsmål. 4) Representanter fra de italienske Stater skulle af Kongressen tilstedes. Adgang strax efter dens Sammenkomst, og tage deres Sæde i denne med de fem Stormagters Representanter ubetinget og paa samme Maade, som Tilsædten var med Kongressen i Laibach 1821. Frankrig, Rusland og Preussen have bifaldt den engelske Regjeringens Forslag. Dette Sidste benægtes af en senere Depeste, hvori det heder, at Englands Forslag ere afflaaede, og at Østrrig har givet Sardinien 3 Dages Beteenkningstid, om det vil foie sig efter Østrrigs Fordringer; i modsat Fald vil Østrrig træde til Angræb.

Nationalzeitung melder, at der sidste Fredag blev afflyttet en Traktat mellem Frankrig og Rusland, ifolge hvilken de skulle holde sammen, saavel i Forvar som Angræb. Rusland skal opstille to Armetkorps imod den preussiske og to imod den østrigiske Grænse.

Schweiz. Forbundstaadet er i den allerstørste Forlegenhed for at finde en Overgeneral for den schweiziske Arme i Tilsædte af Krig, navnlig til det bevebnede Neutralitetsforsvar. Oberst Ziegler er tilbuddt Bladsen; men han har bestemt vekslet ikke at ville modtage den. Dette er et dobbelt slægt Tegn, da General Dufour (i Genf) allerede forveien har afflaaet Bladsen. Men er rigtignok Dufour Louis Napoleons gamle militæriske Værer og Ven, men tillige en saa afgjort Patriot, at dette personlige Forhold ikke vilde have hindret ham fra at stille sig i Spidsen for den allierede Hær. Hans Begejring kan saaledes alene have sin Grund i den i det franske Schweiz herssende Sympathi for Frankrig og Italien.

Børums og Afters Landboforening afholder Baarmøde i Sandvigen Mandag d. 23de Mai Kl. 3 Eftermiddag. Paa dette Møde vil Olbryggerisagen som Landbosag blive behandlet. Ny Tørkemaskine for tørket Korn blive forevist og prøvet.

Bestyrelsen.

Christiania Kornpriser.

In den landst
Hvede, 3% a 5%, Spd. Intet solgt.
Rug, 16% a 17%
Bog, 11% a 14%
Havre 8 a 9%.

Udenlandst

Rug østersøst 19% a 12% a 20%
Rug dansk 16% a 18% a 16% a 12%
Bog brædig 15% a 6% a 15%
Eter 4 a 5 Spd.
Hvede 5% a 5% Spd.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Klobm. 5% a 5% Spd. pr. Eb.
Sild, stor Mid. 5% a 5% Spd. pr. Eb.
Sild, smaa do. 4 a 4% Spd.
Sild, stor Christ. 18% a 19% pr. Eb.
Sild, smaa do. 13% a 14% pr. Eb.
Størset 4% a 12% a 1 Spd. pr. Bog.
Middelsel 3% a 12% pr. Bog.
Smalsel 2% a 12% a 3% pr. Bog.
Rødkør 6% a 12%.

Folgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.